

KATTEMYTE 5

KATTE KRÆVER IKKE SÅ MEGET SOM HUNDE

AF CARSTEN BRODER HANSEN

Foto: Dreamstime

Mange folk angiver, at de har valgt en kat som familiedyr, "fordi katte jo er så meget nemmere at passe end hunde". Det er imidlertid en misforståelse at tro, at en kat kun har brug for en kattebakke og en madskål. Adfærdsterapeut og katteekspert Michelle Garnier forklarer, at katte har behov for lige så mange sansestimuli, sociale relationer og dyrlægebesøg som hunde.

"For at en kat skal trives, kræver den lige så meget omsorg, pleje og opmærksomhed som en hund eller et menneske," siger Michelle Garnier. Hun mener, at mennesker og dyr har de samme grundlæggende behov, og at såvel katte som hunde skal stimuleres og udfordres både fysisk, mentalt og sanseligt. Selvom det for mange kan være vanskeligt at afkode, hvorvidt en kat er tilfreds, gnaven eller syg, må man ikke bruge det som undskyldning for at begrænse sin egen indsats over for dyret. Hvis man går ud fra, at en kat ikke behøver meget pasning og pleje, går man på kompromis med kattens velfærd.

"Jeg er sgu min egen"

Mange tror, at katten ikke er et socialt dyr, men Michelle opklarer: "Dette er imidlertid en misforståelse, som ikke mindst kan dokumenteres i killingestadiet. Killingens første 14 dage er prægningstiden, hvor den lærer, at den er en kat. Killingens socialiseringsperiode følger, når den er omkring tre til otte uger gammel, og det er her, at den skal møde andre katte i alle aldre samt mange forskellige mennesker og miljøer."

Socialiseringsperioden er fejlagtigt blevet opfattet som irreversibel, altså at kattens indhentede erfaringer ikke senere kan omgøres. Michelle påpeger, at det imidlertid har vist sig, at socialisering er en løbende proces. "Katte, der har været igennem en mangelfuld tidlig socialiseringsfase, kan sagtens lære at trives fint sammen med mennesker og andre katte," siger hun. Den tidlige socialiseringsperiode er dog vigtig for at sikre, at killingen får en solid ballast, som den kan trække på under opvæksten. Katte har sociale behov ligesom hunde, men katte udviser deres sociale adfærd på en måde, som vi mennesker kan have svært ved at tolke. Det er med til at skabe myten om, at katten er helt sin egen. Michelle forklarer: "Kattens sociale signaler kan være så dæmpede og diskrete, at vi mennesker slet ikke opfatter dem. Vi reagerer måske først, når katten er blevet så frustreret, at den eksempelvis hypersigner sig eller udviser direkte destruktiv adfærd. Hvis ens kat pludselig kradser i samtlige møbler, smider alle potteplanter på gulvet eller

strinker overalt, kan man være sikker på, at det er en reaktion på, at katten ikke får opfyldt sine behov såfremt den ikke er syg eller har smerter."

Katten er afhængig af mennesker

Tilsvarende tror mange folk fortsat, at en kat kan klare sig på egen hånd i naturen. Nogle taler endda om "vildkatte", men der lever absolut ikke vildkatte i Danmark. Uønskede katte, der efterlades i sommerhusområder eller på rastepladser, vil omkomme, uanset hvor mange gange man bekvemt gentager myten om, at en kat sagtens kan overleve alene. Katte overlever og trives kun med hjælp fra mennesker. Michelle fortæller: "Kattens behov kan også vise sig i form af tilsyneladende sunde katte, der alligevel desperat søger menneskers kontakt. Det kan skyldes, at katteejeren ikke opfylder alle kattens behov på en tilfredsstillende måde. Hvis forholdene i nabolaget er gunstige, kan katte søge både føde, hvile og kontakt andre steder end hos ejeren."

Katte er gode til at skjule eventuelle lidelser, og det er en af årsagerne til at katte ikke kommer til helbredsundersøgelse så ofte, som de burde.

Foto: Dreamstime

Kattens tætte tilknytning til mennesker påvises ligeledes gennem den kendsgerning, at tamkatte i tidens løb er blevet mere og mere vokale, samt at kattens barnlige/ungdommelige adfærdstræk bevares, selv når dyret bliver voksent. Andre arter af katte, der lever vildt i naturen, leger kun i killingestadiet, mens tamkatte bliver ved med at lege hele livet igennem. "Katte er pragmatisk dyr, og det har vist sig, at de opnår fordele over for mennesker ved at udstøde høje lyde og være kælnede og legesyge," siger Michelle.

Katte har også brug for dyrlæge

Også når det gælder helbredet, er katte afhængige af mennesker og navnlig af mennesker, som kan aflæse kattens tilstand. Undersøgelser og interviews med dyrlæger peger konsekvent på, at katte ikke kommer til helbredsundersøgelse så ofte, som de burde. Resultatet er, at sygdomme opdages for sent, og at mange katte må aflives på grund af lidelser, der kunne have været helbredt. Det er ikke ond vilje fra katteejerens side, men snarere fordi man antager, at katte, der ikke tydeligt viser symptomer på smerte eller sygdom, altid er i topform. Men katte er gode til at skjule lidelser, og de kan kompensere for smertefulde led og gigtplagede lemmer ved at benytte andre kropsdele og udelade visse bevægelser. Det gælder derfor om at være på vagt, hvis ens kat tilsyneladende ændrer adfærd uden synlig årsag.

Ude godt, men inde er måske bedst

Michelle påpeger, at katte har behov for at kunne bevæge sig frit og ikke mindst have adgang til at færdes

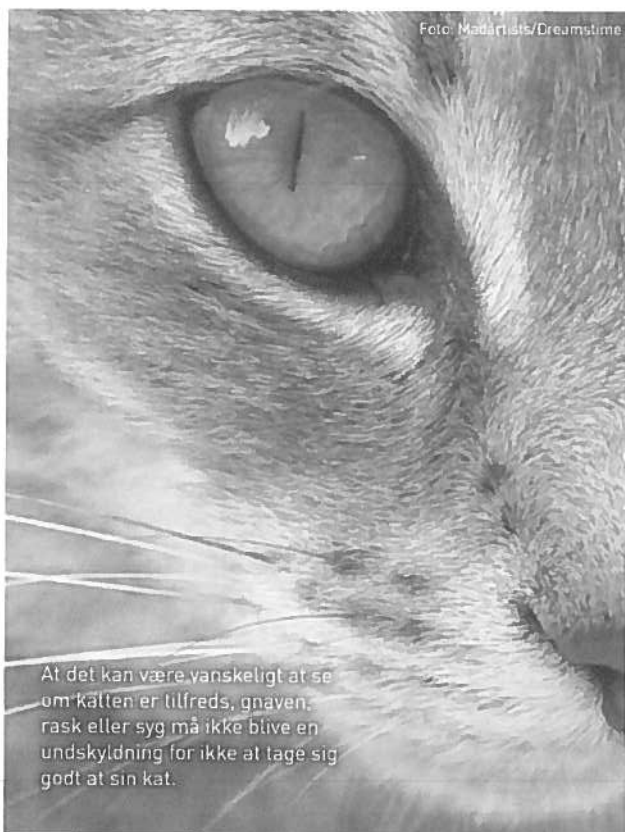
i højden. Hun siger: "Mange katte bor i lejligheder, og det trives de glimrende med, men i en lejlighed er det særlig vigtigt at sikre katten mulighed for at bevæge sig uhindret. Katte vil naturligt søge op i højden, og uden alternativer vil katten benytte bogreoler, højtalere, køkkenskabe, TV og stolerygge som lege- og hvileplads. En hund har naturligvis hverken mulighed eller behov for at komme op i højden, men selvom der er artsbestemt adfærdsforskel, har hunden og katten helt sammenlignelige behov for fysisk aktivitet og for mentale stimuli."

Hvis en kat, der bor i en lejlighed, viser tegn på frustration og begynder at opføre sig uhensigtsmæssigt, vælger nogle at flytte katten til et nyt miljø, for eksempel ud på landet, eller man prøver at give den mulighed for at komme udendørs. "Det er imidlertid sjældent den optimale løsning," advarer Michelle. "Faktisk kan det være særdeles stressfremkaldende for en kat at komme ud, især hvis den aldrig tidligere har været ude. Måske har katten i virkeligheden behov for social kontakt med sin ejer eller for højtplacerede hvilepladser, og så nytter det slet ikke at lukke katten ud i et nyt og skræmmende miljø."

Forskellige forventninger til hund og kat

Når man anskaffer sig en hvalp, forventer de fleste folk, at deres hund vokser op og umiddelbart vil kunne lide alle mennesker, og at den kan enes med alle andre hunde. Adfærdshandlere vil imidlertid kunne bekræfte, at rigtig mange af de henvendelser, de modtager, netop drejer sig om hunde, der har problemer med fremmede mennesker og især med fremmede hunde. Michelle mener, at det muligvis er os mennesker, der i virkeligheden har urealistiske forventninger til hundenes temperament. "Det kan meget vel tænkes, at hundes forbehold over for andre hunde er langt mere almindeligt, end vi regner med."

Omvendt forventer katteejere sjældent, at deres kat er særlig social over for andre katte, men igen kan det tænkes, at vi mennesker projicerer forkerte forventninger om adfærd over på de dyr, vi har i vores hjem. I hvert tilfælde viser det sig, at rigtig mange katte kan have endda meget stor glæde af socialt samvær med deres artsfæller. Michelle slutter: "Da jeg for 30 år siden fik min første kat, var det helt usædvanligt at have mere end en kat i hjemmet, og det er fortsat normen i en række lande. Men i Skandinavien er det blevet forholdsvis almindeligt at have både to, tre og flere katte sammen. Ikke mindst ejere af racekatte har hyppigt mange katte. Det viser sig med andre ord, at de katte og hunde, som vi mennesker tager ind i vores hjem, muligvis har de samme sociale behov. Katten var oprindeligt solitær, mens hundens forfader, ulven, er et flokdyr, men i dag kan det sagtens tænkes, at en kat og en hund udvikler lige så gode relationer til hinanden eller til et menneske som til deres artsfæller. Det kan være hensigtsmæssigt at betragte din hund eller kat som et individ i stedet for at have alt for faste forventninger på grund af dyrets art."

At det kan være vanskeligt at se om katten er tilfreds, gnaven, rask eller syg må ikke blive en undskyldning for ikke at tage sig godt af sin kat.